

udtalt sig om denne Sag baade i 1913—14, ved Finanslovbehandlingen i Aar og nu i Dag; og i Kraft af den Omstændighed, at Højre, som sidst standsede Lovforslaget i Landstinget, ikke mere har Flertal der, har man vel Lov til at vente, at Lovforslaget vil gaa hurtigt igennem begge Ting.

De væsentligste af de Ændringer, hvorved dette Lovforslag skiller sig fra det, der sidste Gang blev behandlet her i Tinget, er ved Fremsættelsen udførligt omtalt af den højtærede Finansminister. Jeg kan ganske billige den højtærede Ministers Forklaring af Aarsagen til Udeladelsen af Ordet „Jordstykke“. Ingen kan med Rette nære Forventning om, at man ved en Jordvurdering, der knyttes til Ejendomsskyldsætning, skulde kunne overkomme at vurdere hvert enkelt Jordstykke, det vilde i Virkeligheden sige hvert enkelt Matrikelnummer, maaske undertiden Dele af Matrikelnumre. Det er ugørligt, dels fordi Overskyldraadet ikke raader over den fornødne tekniske Dygtighed til at gøre det i saa kort Tid, dels fordi det maa kræves, at dette Lovforslag føres igennem snarest muligt, naar Resultaterne skal lægges til Grund allerede ved Skatteudskrivningen fra 1. Juli 1916, thi Overskyldraadet maa da have det i sin Magt at foretage de fornødne forberedende Arbejder for at tilvejebringe det nødvendige Samarbejde mellem Skyldraadene og Vurderingsformændene, det Samarbejde, der omtales i Ejendomsskyldlovens § 12, og som er en Forudsætning for en nogenlunde ensartet Vurdering for hele Landet.

Ogsaa den højtærede Finansministers Udtalelser om den Brug, man formentlig kan gøre af de ved Jordvurderingen indvundne Resultater, kan jeg give min Tilslutning. Disse Resultater bliver at betragte som en Fortsættelse af Prøvevurderingen i 1911—12, en Art Prøvevurdering i stor Stil, omfattende hele Landet, alle Grunde i Byer og Stationsbyer saavel som al Landbrugsjord hele Landet over. Naar den højtærede Minister i samme Forbindelse udtalte: „Man var fra ingen Side tilfreds med Resultatet“ — det vil sige Resultatet af Prøvevurderingen fra 1911—12 — er jeg ikke ganske enig med den højtærede Minister, det forekommer mig, at der var mange, der var relativt tilfredse med Resultatet, saa tilfredse, som man overhovedet kan være med den Slags Førstearbejder, der næsten er at betragte som Forsøg. Man maatte være forberedt paa, at disse Arbejder maatte blive ret mangelfulde, men dog saa oplysende, at man

fik det Fingerpeg, man søgte, og man fik da ogsaa et Fingerpeg om, at Arbejdet kan udføres for hele Landet, naar man vil stille den fornødne Dygtighed til Raadighed for Skyldraadene og ellers bruge de Erfaringer, man kan gøre i de forskellige Egne, og overføre dem paa de forskelligartede Forhold, man støder paa. Man var bange for, at det skulde komme til at knibe med Ensartethed i Vurderingen fra Amt til Amt og fra Provins til Provins, men da Handelsværdien, Gennemsnitsværdien paa vedkommende Egn, og ikke den Brug, der i de enkelte Tilfælde gøres af Jorden, skal være Grundlaget for Værdsætningen, bliver det ikke saa svært at naa et gunstigt Resultat, som mange er tilbøjelige til at mene. Efter at man har udfundet Værdien, bliver for Landbrugsjord at undersøge den anden Faktor, der skal tages Hensyn til, Beliggenheden, og den vil da give Plus eller Minus. I Byerne bliver det sandsynligvis noget vanskeligere at naa et Resultat, thi der spiller Beliggenhedsmomentet en betydelig Rolle. Det vil endda der være dette Moment, man skal begynde med for derefter at drage sine Side- og Bislutninger. Efter de Erfaringer, der er gjorte, og efter Overskyldraadets velvillige Stilling til hele denne Sag tror jeg imidlertid, man ikke behøver at nære nogen Ængstelse for, at man ikke kan overvinde de tekniske og administrative Vanskeligheder.

Om Vurderingsresultaternes Værdi som Bevismateriale, naar det nye Skattesystem skal drøftes, er det formentlig bedst at vente med at udtale sig, indtil Arbejdet foreligger, men lykkes det os i den nye Rigsdag at komme til et gennemgribende Reformarbejde til Løsning af Jordspørgsmaalet, tror jeg, det vil blive nødvendigt til den Tid at skride til Bestemmelser om en ny Bonitering. Det vil være nødvendigt at skabe en Art ny Hartkornsskat i Lighed med den, vi fik udarbejdet i Begyndelsen af forrige Aarhundrede. Denne, hvis Materiale skaffedes til Veje for at skaffe en særlig Skattematrikel, var et fortrinligt Arbejde. Naar den nu i de sidste 20—30 Aar har været forældet, skyldes det hovedsagelig den Omstændighed, at de forskellige Grundforbedringsarbejder i det danske Landbrug først er blevet udført, efter at Boniteringen har fundet Sted. Disse Grundforbedringsarbejder, som Vejanlæg, Rydning af Sten, Fjernelse af Stubbe, Mergling og Dræning, har haft forskellig Indflydelse paa de forskellige Jorders Bonitet, saa at den Jord,